

Opory k předmětu Dějiny raného novověku západní Evropy se koncentrují na dokumenty, které poskytují informace o povaze absolutistického státu.

Dánský zákoník z roku 1665

Na prvním místě jde o text Dánského zákoníky z roku 1665, který je jedním z nejtypičtějších ústavněprávních materiálů, který dokumentuje zánik stavovského systému a nastolení absolutní moci panovníka, resp. státu. Panovník napříště není zavázán žádnými povinnostmi vůči stavům, jak tomu bylo doposud (např. panovnická přísaha). Stává se naopak hlavou státní exekutivy, legislativní moci, soudní moci, je hlavou vojska i církve. Za vykonávání své moci není odpovědný stavům, nýbrž pouze Bohu.

Úkolem studentů je zákoník přečíst a podrobit historické analýze.

Abdikační řeč polského krále Jana Kazimíra z roku 1668

Druhý dokument přináší abdikační řeč polského krále Jana Kazimíra Vasy z roku 1668. Jde do jisté míry o protiklad k dánskému zákoníku, protože dokumentuje ústavněprávní situaci, kdy se panovníkovi nepodaří prosadit absolutní moc na úkor stavů a je donucen rezignovat na absolutizační snahy. V případě Jana Kazimíra navíc šlo o rezignaci na polskou korunu, což dokumentuje v abdikační řeči, a o následné opuštění země. Text abdikační řeči zároveň konfrontuje tento neúspěch s ideálním stavem původních záměrů panovníka.

Úkolem studentů je zákoník přečíst a podrobit historické analýze.

Apoteóza Leopolda I.

Třetí dokument je obrazovou/vizuální protiváhou ústavněprávní charakteristiky absolutní moci barokního panovníka. Jde o rytinu apoteózy na vládu římského císaře Leopolda I., která je součástí dobového právního spisu Františka Ferdinanda de Serponte Promptuarium. Jde o lexikon, díky němuž se čtenář může orientovat v základních právních kategoriích platících na území Českého království v 17. století. Na frontispisu uvedené knihy je ve formě grafiky zobrazena a oslavena vláda Leopolda I. Ve vztahu k jednotlivým jeho funkcím a územním celkům, na nichž vládne.

Úkolem studentů je rytinu s použitím ikonografické metody prostudovat, pokut se ji analyzovat a zařadit do historického kontextu.